

Tworzenie grup producenckich w okresie programowania 2014-2020

Tworzenie grup producentów i organizacji producentów opiera się na działaniu 9-tym Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich dla Polski na lata 2014 – 2020. W dniu 6 lipca 2017 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaktualizowało harmonogram planowanych naborów wniosków w ramach PROW 2014-2020 do końca 2018 r. Nabory planowane są na październik 2017 r., II kwartał 2018 r., IV kwartał 2018 r.

Celem szczegółowym działania jest wspieranie organizacji łańcucha dostaw żywności, w tym przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, promowanie dobrostanu zwierząt i zarządzania ryzykiem w rolnictwie, ze szczególnym naciskiem na poprawę konkurencyjności producentów rolnych poprzez lepsze ich zintegrowanie z łańcuchem rolno-spożywczym poprzez systemy jakości, dodawanie wartości do produktów rolnych, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy i organizacje producentów oraz organizacje międzybranżowe.

Wskazuje się następujące akty prawne w oparciu o które będą mogły się tworzyć grupy i organizacje producenckie:

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005;
2. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 349 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1130);
4. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej w ramach działania "Tworzenie grup producentów i organizacji producentów" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1284);
5. Ustawa z 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw wraz z kolejnymi zmianami (Dz. U. Nr 88, poz. 983 z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 kwietnia 2016 r. w sprawie wykazu produktów i grup produktów, ze względu na które mogą być tworzone grupy producentów rolnych, minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej oraz minimalnej liczby członków grupy producentów rolnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 577);
7. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać plan biznesowy grupy producentów rolnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 237);
8. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (załącznik I "Definicja MŚP")

Wsparcie stanowi procentowy ryczałt od wartości przychodów netto grupy producentów rolnych ze sprzedaży produktów lub grupy produktów, wytworzonych w gospodarstwach rolnych jej członków, w poszczególnych latach i sprzedanych odbiorcom niebędącym członkami grupy. Pomoc przyznawana jest w okresie pierwszych 5 lat funkcjonowania grupy następujących po dniu uznania.

Wsparcie wynosi:

- W pierwszym roku – 10%,
- w drugim roku – 8%,
- w trzecim roku – 6%,
- w czwartym roku – 5%,
- w piątym roku – 4%.

Maksymalnie równowartość 100 000 euro w każdym roku pięcioletniego okresu pomocy. Wypłata ostatniej raty wsparcia nastąpi po potwierdzeniu prawidłowej realizacji biznesplanu.

Wsparcie kierowane jest do nowych grup producentów rolnych, w skład których wchodzi wyłącznie osoby fizyczne, uznanych nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2014 r. na podstawie ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.), które spełnią dodatkowe warunki kwalifikowalności, określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej w ramach działania "Tworzenie grup producentów i organizacji producentów" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1284).

Pomoc będzie przyznana grupie producentów, która spełni m.in. następujące warunki:

1. Składa się wyłącznie z osób fizycznych;
2. Została uznana przez dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego, na podstawie planu biznesowego, o którym mowa w ustawie z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych (...);
3. Posiada numer identyfikacyjny (EP) nadany przez ARiMR;
4. Działa jako przedsiębiorca prowadzący mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo (MŚP), tj. zatrudnia mniej niż 250 pracowników, którego roczny obrót nie przekracza 50 mln EUR lub roczna suma bilansowa nie przekracza 43 mln EUR;
5. Której siedziba znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
6. Której każdy członek, będący producentem prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkcję produktu lub grupy produktów, ze względu na które grupa została uznana;
7. Zadeklaruje realizację planu biznesowego w celu osiągnięcia jego założeń w trakcie trwania 5-letniego okresu wsparcia;
8. Składa się z producentów jednego produktu lub grupy produktów, którzy nie byli członkami grupy producentów, wstępnie uznanej grupy producentów lub organizacji producentów, utworzonej ze względu na ten sam produkt (lub produkt tożsamy), której przyznano i wypłacono pomoc na rozpoczęcie działalności ze środków Unii Europejskiej po dniu 1 maja 2004 r., w celu utworzenia i przeznaczenia jej na działalność administracyjną lub inwestycyjną w ramach:
 1. działań:
 - "Grupy producentów rolnych" PROW 2004-2006,
 - "Grupy producentów rolnych" PROW 2007-2013,
 - "Tworzenie grup producentów i organizacji producentów" PROW 2014-2020,
 - "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw" PROW 2007-2013,
 - "Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej" PROW 2007-2013,
 2. mechanizmów pomocy finansowej udzielanej:
 - wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw,
 - uznanym organizacjom producentów owoców i warzyw.

Ze wsparcia nie będą mogły skorzystać grupy producentów utworzone w kategorii produktu: drób żywy (bez względu na wiek), mięso lub jadalne podroby drobiowe (świeże, chłodzone, mrożone), oraz owoce i warzywa.

Przewiduje się preferencje w przyznawaniu pomocy dla grup i organizacji producentów, spełniających następujące warunki:

1. Zorganizowanych w formie spółdzielni.
2. Zrzeszających producentów w następujących kategoriach:

- produkty wysokiej jakości objęte art. 16 rozporządzenia EFRROW, w szczególności rolnictwa ekologicznego;
 - świnie żywe, prosięta, warchlaki, mięso wieprzowe: świeże, chłodzone, mrożone;
 - bydło żywe: zwierzęta rzeźne lub hodowlane, mięso wołowe: świeże, chłodzone, mrożone;
 - owce lub kozy żywe, zwierzęta rzeźne lub hodowlane, wełna owcza lub kozia strzyżona potna, mięso owcze lub kozie: świeże, chłodzone, mrożone, skóry owcze lub kozie surowe (suszone);
 - miód naturalny lub jego produkty pszczele;
 - rośliny w plonie głównym, całe lub rozdrobnione, uprawiane z przeznaczeniem na cele energetyczne lub do wykorzystania technicznego;
 - szyszki chmielowe.
3. Zrzeszających jak największą liczbę członków w danej kategorii.
 4. Zrzeszających producentów, w gospodarstwach których produkcja objęta została dobrowolnym ubezpieczeniem.
 5. Jeżeli siedziba grupy znajduje się w powiecie o wysokim rozdrobieniu agrarnym.
 6. Jeżeli w planie biznesowym są planowane inwestycje przyczyniające się do realizacji celów przekrojowych Programu innowacyjności, przeciwdziałaniu zmianom klimatu lub ochrony środowiska.
 7. Jeżeli grupa zatrudnia co najmniej dwie osoby na pełne etaty na podstawie umowy o pracę albo jeżeli grupa zatrudnia na podstawie umowy o pracę co najmniej jedną osobę niepełnosprawną.

Należy nadmienić iż 1 września 2017 r. powstanie Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR), który będzie łączył część zadań Agencji Rynku Rolnego (ARR) oraz zadania Agencji Nieruchomości Rolnych (ANR) na podstawie ustawy z dnia 10 lutego 2017 roku o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. 2017 poz. 623). Wprowadzenie zmian ma na celu zmniejszenie liczby instytucji, ograniczenie kosztów ich funkcjonowania oraz poprawę jakości obsługi beneficjentów i kontrahentów.

Szczegółowe informacje, formularze wniosków oraz akty prawne dostępne są na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Agencji Rynku Rolnego.

Linki:

<http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa/Program-Rozwoju-Obszarow-Wiejskich-2014-2020/Instrumenty-wsparcia-PROW-2014-2020/Tworzenie-grup-i-organizacji-producentow>

<http://www.arimr.gov.pl/pomoc-unijna/prow-2014-2020/dzialanie-9-tworzenie-grup-producentow-i-organizacji-producentow-dzialanie-9-prow-2014-2020.html>

<http://www.arr.gov.pl/organizacje-producentow>

Na podstawie dostępnej literatury oraz stron internetowych opracował

Piotr Maćkowiak